

Recenzja książki „Kronika Jubileuszu 90-lecia Profesora Henryka Gaertnera

Wydawca Towarzystwo Lekarskie Krakowskie, Kraków 2013, stron 102

Recenzowana książka wydana jest pod redakcją Prof. Igora Gościńskiego z zespołem. Jest starannie opracowana edytorsko, licząc łącznie 102 strony i poświęcona jest w całości jubileuszowi 90-lecia Profesora Henryka Gaertnera.

Publikację otwiera list gratulacyjny JM. Rektora UJ Prof. dr Wojciecha Nowaka, który zapowiada na wstępie, iż gdyby wiedzę, talenty i zasługi Jubilata chciał spisywać maczkiem, na bawolej skórze nie starczyłoby miejsca. Prof. W. Nowak podkreśla zbieżność życiorysu wielkiego humanisty i lekarza jakim jest Albert Schweitzer z osobą Prof. Henryka Gaertnera, który podobnie jak Schweitzer, stał się duchownym przewodnikiem kilku pokoleń ludzi szlachetnych. Rektor Nowak charakteryzuje w ciepłych słowach działalność Jubilata jako lekarza, społecznika, pisarza, muzyka i muzykologa. Jako motto swojej wypowiedzi cytując słowa Jubilata: „Chciałem być dobrym lekarzem i porządnym człowiekiem i mam nadzieję, że mi się to udało”.

Kolejny rozdział zatytułowany „Jubilat” omawia szczytny rodowód i działalność Henryka Gaertnera imponującą swoim zakresem i bogactwem. Henryk Gaertner reprezentuje sobą najlepszą tradycję krakowskiej inteligencji i jednego z najstarszych rodów góralskich- rodziny Bachledów. Autorzy opisując dzieje pracowitego życia Jubilata potwierdzają najwyższe uznanie jakim cieszy się on w kraju i poza jego granicami, czego wyrazem są odznaczenia, z których przykładowo wymieniono 84.

Kolejnym rozdziałem jest laudacja autorstwa Prof. Igora Gościńskiego- Przewodniczącego Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego, które uhonorowało Jubilata godnością członka honorowego oraz innymi medalami i wyróżnieniami. Prof. Gościński wymienił alfabetycznie katalog zasług i wyróżniających cech Jubilata, z których wymienił: Medicus Nobilis, Arbiter Elegancji i człowiek przez duże C. Uznanie środowiska lekarskiego podsumowuje następną wypowiedź, którą jest słowo Prof. Jerzego Woj-Wojciechowskiego, przewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, który wyraził przekonanie, iż dla określenia stopnia szlachetności ludzkiej powinno się mierzyć w jednostkach – Gaertnerach.

Kolejna wypowiedź należy do Prof. Aleksandra Skotnickiego, kierownika katedry Hematologii UJ, następcy zawodowemu Jubilata. Prof. A. Skotnicki opisuje bogatą działalność naukową i kliniczną Jubilata, która zaowocowała pionierskimi specjalistycznymi publikacjami i opracowaniami podręcznikowymi. Znaczący wpływ na kształtowanie się sylwetki zawodowej i osobistej Jubilata wywarł założyciel Kliniki prof. Julian Aleksandrowicz – wybitny lekarz i humanista, cechujący się odwagą w głoszeniu nowatorskich poglądów, wnikliwy klinicysta i pedagog oddany swojemu dziełu. Piękną tradycję Kliniki Hematologii UJ kontynuuje Prof. Aleksander Skotnicki – godny następca Jubilata.

Charakterystykę Prof. Henryka Gaertnera jako humanisty omawia Prof. Zdzisław Gajda-Kierownik Katedry Historii Medycyny UJ. Kreśląc sylwetkę Jubilata jako humanisty i historyka Prof. Gajda podkreśla, iż jest on uczniem wybitnego humanisty i lekarza – Prof. Juliana Aleksandrowicza i cechuje Go bogactwo zainteresowań, poczynszy od medycyny indyjskiej na muzykologii kończąc. Henryk Gaertner jest autorem szeregu wartościowych pozycji naukowych z zakresu historii medycyny, literatury pięknej, filozofii i muzykologii. Będąc bardzo aktywnym człowiekiem, poprzez udział w licznych stowarzyszeniach, w tym Polskim Towarzystwie Schweitzerowskim którego jest założycielem, wywarł wielki wpływ na polską kulturę i życie intelektualne.

Kolejny rozdział to wypowiedź Andrzeja Kosiniaka-Kamysza dyrektora Szpitala im. J. Dietla w Krakowie, wieloletniego Ministra Zdrowia RP, który jak podkreśla jest zauroczony osobowością Jubilata, erudyty, człowieka wielkiej wiedzy, społecznika, a jednocześnie ciepłego, skromnego człowieka przyjaznego ludziom. Jak pisze dyrektor Kosiniak-Kamysz, zawdzięcza Jubilatowi nie tylko wiedzę lekarską, ale również umiejętność poruszania się w życiu społecznym, politycznym i codziennym.

W słowie od Jubilata, Prof. Henryk Gaertner wspomina swoich wybitnych nauczycieli zarówno w kraju jak i poza naszym krajem. Dzięki dwukrotnemu stypendium Rockefellera oraz osobistym kontaktom z Richardem Mayerem i innymi wybitnymi naukowcami zagranicznymi, Henryk Gaertner miał kontakt z czołowymi uczonymi swojego okresu. Wzbogacenie duchowe zawdzięcza również pogłębieniu studiów muzycznych i wiedzy muzykologicznej, jak i bliskiej współpracy z zakonem bonifratrów, które zaowocowało honorowym członkostwem zakonu i jego złotym medalem. W liczącym ponad 50 stron aneksie, zamieszczono dane szczegółowe dotyczące dorobku Jubilata, bogatą dokumentację zdjęciową dotyczącą organizowanego w Krakowie jubileuszu 90-lecia Henryka Gaertnera, wręczonych odznak i dyplomów. Uroczystości jubileuszowe zorganizowano w siedzibie Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego zaprojektowanej i wykonanej przez członka honorowego TLK – Stanisława Wyspiańskiego.

Miejsce uroczystości jubileuszowej i sposób jej przeprowadzenia w pełni oddaje charakterystykę prof. Henryka Gaertnera, dorobek wybitnej postaci jaką jest wieloletni przewodniczący rady naukowej czasopisma „Sztuka Leczenia”, człowiek wielkiego formatu i wielkiego serca.

prof. Bohdan Wasilewski - Warszawa